

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอหัวข้อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษากระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ซึ่งผลการวิจัยจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีมีระยะเวลาการรับราชการ 25 ปีขึ้นส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรีมีระยะเวลาการรับราชการ 21-25 ปี

2. สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

2.1 การวางแผน (Planning)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการวางแผน มีดังนี้

ในเรื่องของการจัดทำแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีการจัดทำแผน ซึ่งการบรรจุแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในแผนประเภทต่างๆของโรงเรียนพบว่ามีการจัดทำแผนบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในแผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุดรองลงมาคือบรรจุในแผนพัฒนา/ธรรมนูญโรงเรียน การดำเนินการในขั้นเตรียมการวางแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นพบว่ามี การดำเนินการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบตามแผนงานที่กำหนดไว้มากที่สุด รองลงมาคือประชุมชี้แจงการจัดทำแผนให้ผู้รับผิดชอบทราบ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าผู้รับผิดชอบคือครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มากที่สุด รองลงมาคือคณะกรรมการวางแผน หลักในการพิจารณาการวางแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์คือการพิจารณาจากสภาพปัจจุบันเปรียบเทียบกับความคาดหวังใน

อนาคตมากที่สุดรองลงมาคือการพิจารณาจากสภาพปัญหา ในขั้นการปฏิบัติงานตามแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าการชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมากที่สุด รองลงมาคือทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ส่วนในเรื่องขั้นการประเมินแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าการประเมินโดยให้ผู้ปฏิบัติประเมินผลการปฏิบัติตามแผนเองมากที่สุด รองลงมาคือให้คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติตามแผน

2.2 การจัดองค์การ (Organizing)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการจัดองค์การ มีดังนี้

ในเรื่องการจัดหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ นั้นพบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้จัดให้มีหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะ ซึ่งในส่วนที่มีการจัดหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะนั้นพบว่าได้แก่คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมากที่สุด รองลงมาคือบุคลากรจากฝ่ายบริหาร การกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรในหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะนั้นพบว่าส่วนใหญ่มีการกำหนดโดยกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทุกงานทุกครั้งมากที่สุด รองลงมาคือกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรโดยรวมครั้งเดียวจนครบวาระในตำแหน่ง โรงเรียนที่มีบุคลากรที่รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยตรงพบว่าได้มอบหมายให้ครูผู้ได้รับการแต่งตั้งรับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาคือมอบหมายให้ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่ ส่วนในโรงเรียนที่ไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยตรงนั้น พบว่าการมอบหมายให้บุคลากรที่ผู้บริหารคัดเลือกเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุด รองลงมาคือมอบหมายให้บุคลากรผู้สอนคอมพิวเตอร์เป็นผู้รับผิดชอบ วิธีการสื่อสารที่ผู้บริหารใช้ในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่าผู้บริหารใช้วิธีการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถให้ข้อมูลไปยังระดับผู้บริหารและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารซึ่งกันและกันเป็นการสื่อสารสองทาง รองลงมาคือผู้บริหารแจ้งข่าวสารต่างๆให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทางเดียว ส่วนวิธีการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานติดต่อสื่อสารพบว่าใช้วิธีการประชุมมากที่สุด

2.3 การบริหารงานบุคคล (Staffing)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

ในเรื่องวิธีการสรรหาบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยตรงพบว่าโดยส่วนใหญ่สรรหาบุคลากรจากภายใน ด้วยวิธีการแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้โดยเฉพาะมากที่สุด รองลงมาคือให้ผู้สนใจอาสาสมัครเอง และในส่วนของโรงเรียนที่ไม่มีบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรงนั้น พบว่ามีวิธีการสรรหาบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยใช้หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคือพิจารณาจากการเข้ารับการฝึกอบรมทางด้านคอมพิวเตอร์มากที่สุด การวางโครงการ/แผนงานพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีโครงการ/แผนงาน โดยมีการวางโครงการ/แผนงานเป็นครั้งคราวหรือ

โครงการฯ ไป รองลงมาคือมีการวางโครงการ/แผนงานเป็นรายปี ส่วนในเรื่องการพัฒนาบุคลากรในเรื่องการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าส่วนใหญ่มีการพัฒนา ด้วยวิธีการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือการจัดแหล่งส่งเสริมความรู้ จัดหาคู่มือ สำหรับแหล่งของการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พบว่ามีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานต้นสังกัด เช่น สปอ. สปจ. มากที่สุด รองมาคือจัดส่งเข้ารับการฝึกอบรมที่หน่วยงานเอกชน เช่น สถาบันสอนคอมพิวเตอร์ ในเรื่องส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีส่งเสริม สนับสนุน โดยการอนุญาตให้เข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรม

2.4 การอำนวยการ (Directing)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการอำนวยการ มีดังนี้

ในเรื่องผู้มีอำนาจการตัดสินใจในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่วนวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าผู้บริหารใช้วิธีการขอความเห็นชอบจากผู้รับผิดชอบแล้วตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือการเสนอปัญหาให้ผู้รับผิดชอบทราบแล้วตัดสินใจร่วมกัน ส่วนหลักในการตัดสินใจที่ผู้บริหารใช้เพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นพบว่าผู้บริหารใช้หลักความต้องการของคนโดยส่วนรวมมากที่สุด รองลงมาคือความสมเหตุสมผลกับสถานการณ์ ส่วนสิ่งที่ผู้บริหารใช้เพื่อช่วยในการตัดสินใจพบว่าผู้บริหารใช้สภาพการเงินและงบประมาณช่วยในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือใช้แผนงานและโครงการที่จัดทำไว้ล่วงหน้าช่วยในการตัดสินใจ ในเรื่องวิธีการสั่งการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีคำสั่งงานเป็นลายลักษณ์อักษรในงานที่มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคำสั่งการด้วยวาจาในงานที่มีความสำคัญไม่มาก ส่วนเรื่องวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการติดตามความเข้าใจคำสั่งของผู้ปฏิบัติงานก่อนการปฏิบัติงานพบว่าผู้บริหารใช้การเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติซักถามให้ได้ข้อมูลครบถ้วนมากที่สุด รองลงมาคือให้ผู้ปฏิบัติทบทวนคำสั่งเพื่อความเข้าใจตรงกัน ส่วนวิธีการติดตามว่าผู้ปฏิบัติงานได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนด้านข้อมูลต่างๆทั้งก่อนและระหว่างการปฏิบัติงานพบว่ามีการให้คำปรึกษาเมื่อมีปัญหามากที่สุด รองลงมาคือให้คำแนะนำก่อนลงมือปฏิบัติงาน

2.5 การประสานงาน (Co-ordinating)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการประสานงาน มีดังนี้

ในเรื่องการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกพบว่าส่วนใหญ่มีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกโดยผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นผู้ดำเนินการประสานงานมากที่สุดรองลงมาคือ

ผู้บริหารดำเนินการประสานงานเอง ส่วนวิธีการที่ผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบใช้ในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกพบว่าผู้บริหาร/ผู้รับผิดชอบใช้วิธีการประสานงานอย่างเป็นทางการ เช่น ทำหนังสือราชการมากที่สุด รองลงมาคือ การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การติดต่อส่วนตัว การโทรศัพท์ ในเรื่องวิธีการดำเนินงานติดต่อประสานงานภายในโรงเรียนพบว่าการประสานงานโดยตรงกับบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือ ประสานงานโดยผ่านหัวหน้างาน ส่วนวิธีการทำความเข้าใจในการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นพบว่ามีการประชุมชี้แจงแผนงานหรือโครงการให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยตรงมากที่สุด รองลงมาคือประชุมชี้แจงแก่หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ขยายผลต่อ ในส่วนของแนวทางการประสานงานภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าการประสานงานโดยประสานงานตามแผนที่กำหนดไว้ร่วมกันมากที่สุด รองลงมาคือการออกคำสั่งให้ปฏิบัติงาน เรื่องการประสานงานทั้งภายในและภายนอกในด้านต่างๆพบว่าการประสานงานด้านวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือด้านบุคลากร

2.6 การรายงาน (Reporting)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการรายงาน มีดังนี้

ในเรื่องการแจ้งผลการปฏิบัติงานพบว่าการแจ้งผลการปฏิบัติงานมากที่สุด โดยแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโดยตรงมากที่สุด รองลงมาคือแจ้งให้บุคลากรทั่วไปในโรงเรียนทราบ ส่วนวิธีการแจ้งผลการปฏิบัติงานให้บุคคลต่างๆทราบพบว่าใช้วิธีการแจ้งเป็นหนังสือเพื่อทราบมากที่สุด รองลงมาคือการแจ้งด้วยวาจาเป็นรายบุคคล/กลุ่ม ในเรื่องระบบการรายงานผลและควบคุมกำกับงานในการปฏิบัติงาน/โครงการพบว่าการรายงานเมื่อสิ้นสุดโครงการแล้วมากที่สุด รองลงมาคือรายงานเมื่อสิ้นปีการศึกษา ส่วนเรื่องผู้รับผิดชอบในการควบคุมกำกับ ติดตามผลการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่วนลักษณะการรายงานนั้นพบว่ามีการรายงานผลรวมของแผนรวมของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือรายงานผลสำเร็จเป็นโครงการๆไป ในเรื่องวิธีการรายงานผลพบว่าใช้การบันทึกหรือจัดพิมพ์เป็นลายลักษณ์อักษรมากที่สุด รองลงมาคือการรายงานด้วยวาจา สำหรับการใช้ประโยชน์จากการรายงานผลพบว่าการใช้ประโยชน์เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้มากที่สุด รองลงมาคือใช้ประโยชน์เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่

2.7 การงบประมาณ (Budgeting)

จากผลการวิจัยพบว่า สภาพกระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการงบประมาณ มีดังนี้

ในเรื่องการหารายได้พิเศษเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการหารายได้พิเศษ และในส่วนที่มีการหารายได้พิเศษนั้นพบว่ารายได้พิเศษด้วยวิธีการจัดงานเพื่อหารายได้พิเศษมากที่สุด รองลงมาคือรายได้ที่ได้รับบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียน ส่วนวิธีการตั้งงบประมาณในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบที่มีการตั้งงบประมาณเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือตั้งงบประมาณตามแผนพัฒนา/ปฏิบัติการ สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบที่มีการใช้เกณฑ์โดยพิจารณาจากงบประมาณและความจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือจัดสรรตามแผนปฏิบัติการ ส่วนเรื่องผู้จัดทำบัญชีการรับ-จ่ายงบประมาณการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบที่มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่การเงินเป็นผู้จัดทำบัญชี รองลงมาคือมอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นผู้จัดทำบัญชี ส่วนการวางตัวบุคลากรในการทำบัญชีรับ-จ่ายเงินพบว่าคนรับจ่ายเงินและทำบัญชี ไม่ใช่คนคนเดียวกันมากที่สุด และในเรื่องวิธีการควบคุมการเงินของโรงเรียนพบที่มีการตั้งคณะกรรมการภายในตรวจสอบมากที่สุด รองลงมาคือผู้บริหารตรวจสอบบัญชีด้วยตนเอง

3. ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3.1 การวางแผน (Planning)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการวางแผน มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องการวางแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาขาดข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการวางแผน ส่วนปัญหาในการดำเนินงานตามแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบปัญหาการขาดทรัพยากรที่เพียงพอในการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการปฏิบัติงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และปัญหาในเรื่องการประเมินผลแผนการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นพบว่ามีปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลมากที่สุด รองลงมาคือผู้ปฏิบัติงานประเมินผลเองทำให้ได้ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

3.2 การจัดองค์การ (Organizing)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการจัดองค์การ มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องในการจัดหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีปัญหาบุคลากรมีจำนวนน้อยมีภาระอื่นมาก ไม่มีเวลามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาบุคลากรในหน่วยงานย่อยขาดความรู้ในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่วนปัญหาเรื่องการสื่อสารเพื่อการบริหาร

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบปัญหาการขาดงบประมาณมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการแจ้งข้อมูลข่าวสารมีความล่าช้า

3.3 การบริหารงานบุคคล (Staffing)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการบริหารงานบุคคล มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องของบุคลากรในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีปัญหาการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาบุคลากรขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และปัญหาในเรื่องการสนับสนุนบุคลากรเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีปัญหาการขาดงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาบุคลากรมีจำนวนน้อยและมีภาระงานมาก

3.4 การอำนวยการ (Directing)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการอำนวยการ มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องการตัดสินใจเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พบมากที่สุดคือปัญหาขาดข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ รองลงมาคือปัญหาผู้ร่วมงานไม่กล้าแสดงความคิดเห็นร่วมในการตัดสินใจ ในส่วนปัญหาการสั่งการเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่ามีปัญหาการขาดการติดตามความเข้าใจคำสั่งมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาไม่มีการบันทึกการสั่งการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

3.5 การประสานงาน (Co-ordinating)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการประสานงาน มีดังนี้

ปัญหาการประสานงานภายในเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พบมากที่สุดคือปัญหาบุคลากรมีภาระงานมากทำให้ประสบปัญหาเรื่องเวลาการประสานงาน รองลงมาคือปัญหาขาดเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน และปัญหาในเรื่องการประสานงานภายนอกเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พบมากที่สุดคือปัญหาขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ รองลงมาคือปัญหาขาดเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน

3.6 การรายงาน (Reporting)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการรายงานผล มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องการรายงานผลการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พบมากที่สุดคือปัญหาการรายงานไม่ละเอียด ไม่ชัดเจน รองลงมาคือปัญหาที่ไม่มีการนำผลการรายงานมาพัฒนาปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.7 การงบประมาณ (Budgeting)

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ในด้านการงบประมาณ มีดังนี้

ปัญหาในเรื่องงบประมาณเพื่อการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่า มีปัญหาเรื่องงบประมาณไม่เพียงพอมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาการหารายได้พิเศษเป็นไปได้น่ามากเนื่องจากชุมชนมีฐานะยากจน และปัญหาในเรื่องการจัดทำบัญชีพบว่า มีปัญหาการขาดบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือปัญหาบุคลากรขาดความรู้ในการทำบัญชี

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับจำนวนและเพศของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ทั้งกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 97.60 และ 69.61 ตามลำดับ ในส่วนของผู้บริหารที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของศูนย์สารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) ที่จำนวนผู้บริหารเพศชายมากกว่าเพศหญิง และในส่วนของครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งผลการวิจัยจะแตกต่างกับงานวิจัยเรื่องการศึกษาการใช้และการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานครของศิริ อุดมรัตน์ (2543) ที่พบว่าจำนวนครูที่รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย (ศิริ อุดมรัตน์, 2543) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มประชากรอยู่ในเขตที่ต่างกัน ซึ่งโอกาสที่บุคลากรหญิงในเขตกรุงเทพมหานครมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มากกว่าในต่างจังหวัดและโดยเฉพาะในส่วนของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในที่ห่างไกลจากตัวเมือง สถานที่และสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยให้บุคลากรสามารถพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์มากนัก ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นสาเหตุให้ผู้หญิงในต่างจังหวัดมีโอกาสที่จะได้รับผิดชอบงานคอมพิวเตอร์น้อยลง

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับอายุและระยะเวลาการเข้ารับราชการของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ในกลุ่มผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปีและระยะเวลาการเข้ารับราชการ 25 ปีขึ้นไป ในส่วนของผู้บริหารที่มีวุฒิที่สูงเนื่องจากการที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในระดับอาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ ต้องใช้ระยะเวลาอยู่พอสมควรซึ่งต้องเป็นไปตามระเบียบ ทั้งในส่วนของระยะเวลาการเข้ารับราชการและขึ้นเงินเดือนที่สามารถสอบเป็นผู้บริหารในระดับต้นคือตำแหน่งครูใหญ่/ผู้อำนวยการนั้นต้องใช้เวลาประมาณ 6-7 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะได้เป็นผู้บริหารระดับอาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ ก็มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งมีบางส่วนก็มีอายุต่ำกว่า 41 แต่ยังเป็นส่วนน้อย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ศูนย์สารสนเทศ, 2544) ในส่วนของวุฒิและการมีประสบการณ์ในการทำงานย่อมเป็นประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับอายุและระยะเวลาการเข้ารับราชการของครูผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ระยะเวลาการเข้ารับราชการ 21-25 ปี ซึ่งส่วนหนึ่งเนื่องมาจากที่ปัจจุบันมีการลดอัตราบรรจุเข้ารับราชการครู ทำให้ครูที่อยู่ในระบบมีวุฒิที่สูง ซึ่งผลวิจัยที่ได้จะแตกต่างจากผลการวิจัยอื่นที่พบว่าครูสอนคอมพิวเตอร์มีอายุน้อยและอายุราชการน้อย(อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง และคณะ, 2540 คีระ อุดมรัตน์, 2543)

2. การวางแผน (Planning)

ในเรื่องของการวางแผนนั้นผลการวิจัยพบว่าการจัดทำแผนการบริหารเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักการบริหาร นักบริหารหลายท่านเช่น Henry Fayol, Russell T. Gregg และ Sears ได้ให้ความสำคัญของการวางแผนโดยเป็นหนึ่งในกระบวนการที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็น Tool หรือเป็น Instrument ที่มีความสำคัญในระบบการบริหารในหน่วยงานที่ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพสูงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญมากในกระบวนการบริหารที่ทันสมัยและเป็นสิ่งที่มิขาดได้ในทุกขั้นตอนของการบริหาร ประกอบกับงานวิจัยของชูศรี อุดมกุลศิริ (2532) ที่พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนร้อยละ 90 ในการจัดทำแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นพบว่าการบรรจุแผนดังกล่าวไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุด โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกโรงต้องดำเนินการจัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งส่วนหนึ่งจะคุ้นเคยกับการเรียกว่าแผนการใช้เงิน (สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์, 2544) แผนงานดังกล่าวมีผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การที่มีผู้รับผิดชอบในการจัดแผนโดยตรงนั้นผู้วิจัยเห็นด้วยเพราะจะทำให้การจัดทำแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากผู้จัดทำแผนจะมีความรู้สึกรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2538) ที่กล่าวว่า การที่โรงเรียนกำหนดการตั้งตัวบุคคล คณะบุคคลหรือหน่วยงานหรือกำหนดหน่วยรับผิดชอบการประสานงานวางแผนทำให้ทำหน้าที่ประสานการจัดทำแผนและกำกับให้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่องกันทั้งโรงเรียน

ข้อค้นพบอีกประการหนึ่งคือหลักในการพิจารณาการกำหนดชั้นวางแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์พบว่า มีการใช้หลักการพิจารณาสภาพปัจจุบันเปรียบเทียบกับความคาดหวังในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญสืบ แสงทอง (2541) เรื่องสภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสภากาชาดไทย กรุงเทพมหานคร ที่พบว่ามี การวางแผน โดยศึกษาสภาพปัจจุบัน ความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการในการวางแผน ในชั้นการวางแผน ที่ต้องมี การศึกษาสภาพปัจจุบันที่เป็นปัญหาและความต้องการของโรงเรียน (อุทัย ธรรมเตโช, 2527) ผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนควรดำเนินการในการสำรวจข้อมูลของโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหาร บุคคล การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานอาคารสถานที่และการ บริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อตรวจสอบว่ามีปัญหาอุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไข อย่างไรและมีการวาดภาพอนาคตที่โรงเรียนต้องการเพื่อที่จะสามารถดำเนินการตามแผนได้ตรงตาม วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการเตรียมการวางแผนพบว่ามี การกำหนดผู้รับผิดชอบตามแผนงานที่กำหนดไว้ซึ่ง สอดคล้องกับ อุทัย ธรรมเตโช (2527) ที่กล่าวว่า ในชั้นการเตรียมการวางแผนต้องมีการเตรียมบุคลากรฝ่าย การวางแผนหรือคณะทำงานวางแผนนั่นเอง ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับคำกล่าวข้างต้นเนื่องจากการกำหนดให้มีบุคคล หรือคณะทำงานในการจัดทำแผนแล้วจะทำให้มีการกำหนดความรับผิดชอบโดยตรงสามารถติดตามและ ตรวจสอบการทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้นทั้งบุคคลหรือคณะทำงานก็จะมี ความกระตือรือร้นในงานที่ได้รับ มอบหมายและในส่วนของการประเมินผลได้มีการประเมินผลโดยการจัดประชุมเพื่อรายงานการปฏิบัติตามแผน เป็นระยะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีการควบคุม กำกับงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องซึ่งจะเป็นผลดีคือหากการปฏิบัติ งานมีปัญหาจะสามารถแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว (ชูศรี อุดมกุลศรี, 2532)

3. การจัดองค์การ (Organizing)

จากผลการวิจัยพบว่าส่วนมากไม่มีการจัดหน่วยงานย่อยหรือหน่วยงานเฉพาะเพื่อการบริหาร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าเหตุผลส่วนหนึ่งน่าจะเกิดจากโรงเรียนมีขนาดเล็ก มีบุคลากรน้อย การดำเนินการตั้งหน่วยงานย่อยจึงเป็นไปได้ลำบาก ในส่วนที่มีการตั้งหน่วยงานย่อยจะมีผู้รับผิดชอบคือคณะ บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง ซึ่งการแต่งตั้งดังกล่าวจะทำให้มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากเป็นคณะบุคคล ที่รวมตัวกันเพื่อจุดประสงค์เดียวกัน ซึ่งมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานเฉพาะซึ่ง สอดคล้องกับหลักการจัดองค์การที่ทุกองค์การจะต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ เพื่อให้รู้ว่าจะให้ ใครทำอะไรและมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร (อุทัย ธรรมเตโช, 2527)โดยมีการกำหนดอำนาจหน้าที่ เป็นลายลักษณ์อักษรครั้งเดียวจนครบวาระในตำแหน่ง ภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้เพื่อจะไม่มีการใช้อำนาจ เกินกว่าหน้าที่และเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน

ในเรื่องวิธีการสื่อสารส่วนมากใช้วิธีการสื่อสารคือผู้เกี่ยวข้องสามารถให้ข้อมูลไปยังระดับผู้บริหารและ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน ซึ่งวิธีการดังกล่าวสอดคล้องผลการวิจัยของ ชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่พบว่าโรงเรียนมีการผสมผสานวิธีการสื่อสาร โดยรูปแบบที่ใช้กันมากที่สุดคือผู้เกี่ยวข้องสามารถให้

ข้อมูลไปยังระดับผู้บริหารและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับนพวงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ซึ่งกล่าวถึงช่องทางผ่านของการติดต่อสื่อสารได้แก่ The Downward Flow การสื่อสารจากผู้อยู่ในตำแหน่งสูงลงมาตามสายการบังคับบัญชาหรือเรียกว่า from the top down, The Upward flow การสื่อสารจากระดับผู้มีตำแหน่งต่ำกว่าเสนอไปตามสายการบังคับบัญชาหรือเรียกว่า from the bottom up และ Horizontal interchange เป็นการสื่อสารของผู้ที่อยู่ในระดับเดียวกันจะทำให้บุคลากรในหน่วยงานมีความเข้าใจกัน พร้อมเป็นผู้รับฟังและส่งข่าวสารที่ดี ซึ่งการสื่อสารจะได้ผลดีได้จะต้องให้สอดคล้องกับมนุษย์สัมพันธ์ การสื่อสารจะเป็นผลดีถ้าหากมีการสร้างบรรยากาศให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีการแสดงความคิดเห็นอิสระในสิ่งที่พวกตนรู้สึก

ในส่วนของวิธีการสื่อสารที่พบมากที่สุดคือการใช้การประชุม เนื่องจากเป็นวิธีการที่สะดวกและมีการปฏิบัติการประชุมในทุกโรงเรียนอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้งซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกสอดคล้องกับนพวงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ที่กล่าวว่าวิธีการสื่อสารที่ใช้ในโรงเรียนกันมากคือการประชุมปรึกษาเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อให้ครูได้ทราบข้อควรปฏิบัติและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อร่วมกันแก้ปัญหา

ผลการวิจัยยังพบว่าวิธีที่ผู้ปฏิบัติงานใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารโดยใช้การรายงานมีอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าระบบการรายงานในรูปแบบต่างๆและการใช้ประโยชน์จากรายงานนั้นมีผู้ปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการปรับปรุงเรื่องการรายงานให้ครบถ้วน ถูกต้องและรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยพบว่าปัญหาการรายงานนั้นยังมีความล่าช้า ไม่ละเอียดและชัดเจน เนื่องจากการรายงานนั้นที่ละเอียดถูกต้องสามารถนำมาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. การบริหารงานบุคคล (Staffing)

ผลการวิจัยพบว่ามีการจัดบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ ซึ่งผู้รับผิดชอบคือครูผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบ ในทางปฏิบัติผู้ที่แต่งตั้งก็คือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่สามารถกระทำการดังกล่าวได้โดยตำแหน่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คีระ อุดมรัตน์ (2543) พบว่าผู้บริหารเป็นผู้คัดเลือกสรรหาครู/บุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านคอมพิวเตอร์ โดยมีการสรรหาบุคลากรภายในเนื่องจากโรงเรียนไม่มีอำนาจหน้าที่ในการสรรหาบุคลากรจากภายนอก โดยอำนาจหน้าที่ในการสรรหาบุคลากรภายนอกเป็นหน้าที่ขององค์กรในระดับที่สูงขึ้นไป เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สพจ.) แต่ปัจจุบันโรงเรียนจะมีส่วนในการสรรหาบุคลากรบ้างในส่วนกำลังอัตราจ้างที่โรงเรียนสามารถดำเนินการสรรหาและคัดเลือกได้เอง แต่ยังคงต้องเสนอไปยังระดับบนเพื่อให้อนุมัติผล ซึ่งการสรรหาบุคลากรภายในสรรหาด้วยวิธีการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้โดยเฉพาะและการดำเนินการสรรหาที่เป็นไปด้วยความสะดวกเนื่องจากโรงเรียนมีขนาดเล็กมีบุคลากรน้อยการพิจารณาสรรหาผู้ที่มีความรู้เฉพาะจึงเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น

ผลการวิจัยยังพบว่ามีการวางแผน/แผนงานพัฒนาบุคลากร ซึ่งถือได้ว่าเป็นกระบวนการส่งเสริมให้คนปฏิบัติงานอยู่แล้วได้เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ความสามารถเพิ่มขึ้น เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

(นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2534) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความสำคัญต่อบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดไว้ในหมวด 7 มาตรา 52 ให้มีการส่งเสริมให้มีระบบ กระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการฝึกอบรมกับหน่วยงานของรัฐ เช่น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ (สปอ.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สพจ.) เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยเนื่องจากสะดวกและมีค่าใช้จ่ายน้อย และผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาบุคลากรถ้าเป็นในลักษณะเป็นตัวแทนแล้วขยายผลต่อไปในระดับต่อไป เช่นผู้ที่เข้ารับการอบรมที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ก็จะสามารถนำความรู้มาขยายผลไปยังระดับอำเภอ และระดับโรงเรียนเป็นลำดับสุดท้าย นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองโดยการอนุญาตให้เข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สำคัญ ทั้งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และสร้างสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันให้นักเรียนมีความพร้อมในการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไป

ในส่วนของการวิจัยที่พบว่าเรื่องบุคลากรเป็นปัญหาที่พบมากคือการขาดบุคลากร และคุณภาพของบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรในส่วนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะเรื่อง เช่น บุคลากรขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกาญจนา ภูววรรณ (2533) ที่พบว่าบุคลากรที่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้ที่มีความรู้เฉพาะด้านดังกล่าวไม่สนใจที่จะบรรจุเข้ารับราชการเนื่องจากเงินเดือนน้อย ทั้งบุคลากรที่อยู่ในระบบก็มีแหล่งศึกษาหาความรู้น้อยและค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมค่อนข้างสูง จากประสบการณ์ของผู้วิจัยพบว่าถึงแม้ว่าจะมีการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะแล้วก็ไม่ประสบผลเท่าที่ควร เนื่องจากการปฏิบัติงานทางด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นอกจากใช้ความรู้แล้วยังต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต้องเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารข้อมูลอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน เพราะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆขึ้นมาแต่ละครั้งเป็นการจัดที่เสริมแต่ความรู้ บุคลากรที่ผ่านการฝึกอบรมไม่มีทักษะในการปฏิบัติ การปฏิบัติงานเป็นไปในลักษณะปฏิบัติตามสิ่งที่เคยปฏิบัติมาและยังขาดความคิดสร้างสรรค์วิธีการใหม่ๆเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การอำนวยการ (Directing)

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีอำนาจการตัดสินใจโดยมีวิธีการขอความคิดเห็นจากผู้รับผิดชอบแล้วตัดสินใจ สอดคล้องกับ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจมิใช่จะอยู่ที่ผู้บริหารแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องได้รับความร่วมมือและร่วมใจจากผู้ร่วมงานคนอื่นๆ ด้วย และโดยเฉพาะผู้รับผิดชอบซึ่งมีความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรวีวรรณ อินทรักษา (2533) ที่พบว่าผู้บริหารให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้วิจัยเห็นว่าการขอความคิดเห็นของผู้รับผิดชอบจึงเป็นเรื่องที่เหมาะสมอย่างยิ่งที่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจสามารถได้รับข้อมูลที่ถูกต้องทำให้การ

ตัดสินใจไม่เกิดความผิดพลาด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่กล่าวว่า การอนุญาตให้กลุ่มผู้รับผิดชอบมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะทำให้ครุมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน เกี่ยวกับหลักการตัดสินใจพบว่าการตัดสินใจโดยพิจารณาความต้องการของคนโดยส่วนรวมซึ่งสอดคล้องกับศิลปะในการตัดสินใจ ที่กล่าวว่า การตัดสินใจนั้นจะต้องคำนึงถึงประโยชน์สุขของหมู่ชนหรือประชาชนเป็นที่ตั้งบางครั้งแม้จะเกิดประโยชน์แก่การบริหารหรือเกิดแก่องค์กร แต่ถ้าไปขัดกับความสงบสุขของประชาชนส่วนใหญ่ ก็ไม่ควรตัดสินใจ (อุทัย ธรรมเตโช, 2527) และการตัดสินใจของเราต้องได้รับการยอมรับจากชุมชน การดำเนินชีวิต(The way of life)ของชุมชนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่มาก การตัดสินใจต้องคำนึงถึงความเสมอภาค การเคารพในสิทธิเสรีภาพของบุคคล (นพพงษ์ บุญจิตระดุลย์, 2534)

ผลการวิจัยยังพบว่าสิ่งที่ผู้บริหารใช้ช่วยในการตัดสินใจคือสภาพการเงินและงบประมาณ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในกระบวนการบริหาร สอดคล้องกับ ชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่กล่าวว่า การดำเนินการใดไม่ว่าจะมีการวางแผนที่ดีเพียงใดหากไม่มีเงินในการดำเนินงาน โรงเรียนก็ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนนั้นๆได้ เพราะเงินเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการบริหาร นอกจากนี้ยังพบว่าวิธีการสั่งงานเป็นลายลักษณ์อักษรในงานที่มีความสำคัญมาก ซึ่งโดยหลักการแล้วผู้วิจัยเห็นว่าทุกโรงเรียนควรมีการสั่งการที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อสามารถตรวจสอบการเข้าใจคำสั่งและอำนาจหน้าที่ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องเสียเวลามากมายในการทำ ความเข้าใจการสั่งงานเพิ่มขึ้น โดยเมื่อมีปัญหาในการสั่งการเราก็สามารถตรวจสอบ คำสั่งที่บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรได้ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการสั่งการด้วยลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ผู้รับคำสั่งมีความเข้าใจซึ่งจะได้ป้องกันมิให้หลงลืมและผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง (อุทัย ธรรมเตโช, 2527) ทั้งยังพบว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติซักถามให้ได้ข้อมูลครบถ้วนก่อนการปฏิบัติตาม ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยเพราะเป็นการสื่อสารสองทางทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน การที่ผู้บังคับบัญชาให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา แล้วรับฟังคำถามหรือข้อโต้แย้งเพื่อทำความเข้าใจก่อนปฏิบัติ เป็นตัวอย่างอันดีของการติดต่อสื่อสารแบบสองทาง

6. การประสานงาน (Co-ordinating)

จากผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยผู้รับผิดชอบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นผู้ประสานงานเอง ซึ่งปกติแล้วการประสานงานจะเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโดยตรง แต่การประสานงานด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ต้องการผู้ที่มีความรู้เฉพาะ ดังนั้นการที่ให้ผู้รับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานจึงเป็นการบริหารงานบุคลากรที่ถูกต้องในการมอบหมายงานให้บุคลากรตรงกับความรู้ความสามารถ และก่อให้เกิดการสื่อสารที่มีความเข้าใจตรงกันมากขึ้นอีกด้วย การประสานงานดำเนินการอย่างเป็นทางการ เช่น ทำหนังสือราชการ ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยในบางส่วน แต่ถ้าจะให้ประสพผลสำเร็จควรใช้การประสานงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการควบคู่กันไป สอดคล้องกับชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่กล่าวว่าเนื่องจากหากผู้ประสานงานอย่างไม่เป็นทางการก็ทำให้ทราบข้อมูลล่วงหน้า บางครั้งสิ่งที่เราประสานอีกฝ่ายหนึ่งอาจไม่สามารถให้ความร่วมมือได้ ผู้ประสานงานจึงมีโอกาส

เจรจาต่อรองกัน แล้วใช้หนังสือราชการติดต่ออีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เกิดความแน่นอน ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการตอบรับหรือปฏิเสธ

ผลการวิจัยยังพบว่าการประสานงานภายในใช้วิธีการประสานงานโดยตรงกับบุคลากร ซึ่งวิธีการนี้ ผู้วิจัยคิดว่าเหมาะสมทั้งนี้เพราะบุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนน้อย บุคลากรมีความรู้จักกันเป็นอย่างดีและโอกาสที่จะพบกันได้บ่อยการประสานงานกันโดยตรงยังช่วยลดขั้นตอนการประสานงานทำให้มีการปฏิบัติงานที่รวดเร็วขึ้นทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าวิธีการทำความเข้าใจในการประสานงานมีการประชุมชี้แจงแผนงานหรือโครงการให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยตรง มีการประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสอดคล้องกับงานวิจัยของสุมน บริสุทธิ์ (2541) ที่พบว่ามีการประสานงานทั้งภายในและภายนอก มีการประสานงานด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานหลักของโรงเรียนที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาหรืองานวิชาการนั่นเอง

7. การรายงาน (Reporting)

ผลการวิจัยพบที่มีการแจ้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยตรง ซึ่งโดยวัตถุประสงค์ของการรายงานเพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บังคับบัญชา แต่ผลการวิจัยพบที่มีการแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาในระดับน้อย ในที่นี้หมายถึงในระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศรี อุดมกุศลศรี (2532) พบว่าในกรณีนี้สาเหตุหนึ่งเพราะคิดว่าไม่มีประโยชน์ที่จะรายงาน เนื่องจากไม่ได้รับความเอาใจใส่ต่อการรายงานนั้น โดยการเขียนรายงานส่งสำนักงานประถมศึกษาอำเภอนั้นไม่มีผลประการใดกับโรงเรียนเลย ไม่มีข้อมูลย้อนกลับและไม่ได้รับความช่วยเหลืออะไรเลยจึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องรายงาน โดยผลการวิจัยพบว่าทำให้มีการรายงานในระดับโรงเรียนโดยแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งส่งผลดีต่อการนำผลที่เกิดขึ้นทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลสำเร็จและปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นเพื่อที่หาแนวทางการดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง การแจ้งผลการปฏิบัติงานใช้การแจ้งเป็นหนังสือเพื่อทราบ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นวิธีการที่สมควรปฏิบัติเนื่องจากการแจ้งเป็นหนังสือเพื่อทราบจะต้องมีการลงนามในหนังสือ ทำให้ต้องมีการอ่านข้อความก่อนเกิดความเข้าใจที่ตรงกันถึงแม้ว่าการแจ้งเป็นหนังสือเพื่อทราบจะมีรายละเอียดไม่มากแต่ก็เป็นจุดสนใจที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถทราบข้อมูลเบื้องต้นแล้วพิจารณาว่ามีการแจ้งส่วนใดที่เกี่ยวกับงานที่ตนเองรับผิดชอบ หลังจากนั้นก็สามารถติดตามรายละเอียดได้จากเอกสารรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัยยังพบที่มีการกำหนดการรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะตามช่วงของโครงการ ผู้วิจัยเห็นว่าการรายงานในลักษณะนี้จะทำให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติงานได้เป็นช่วงทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขึ้น โดยมีลักษณะการรายงานผลรวมของแผนโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงภาพรวมของแผนว่าประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะประเมินและดำเนินการแก้ไขปัญหาก็ได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่ามีการใช้ประโยชน์จากการรายงานเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้นที่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้มากที่สุด และในส่วนของงานวิจัยที่พบว่าผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานนั้น ผู้วิจัยเห็นด้วยว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องรับผิดชอบ เนื่องจากผลการปฏิบัติงานต่างๆที่

เกิดขึ้นในโรงเรียนผู้บริหารในฐานะผู้อำนวยการต้องเป็นผู้รับผิดชอบคนแรก ผู้บริหารควรปฏิบัติตัวเป็นผู้อำนวยการที่ดี ในการให้คำแนะนำปรึกษากับผู้ปฏิบัติงานได้ มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคลากรเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีภายในองค์กรอีกด้วย

8. การงบประมาณ (Budgeting)

ผลการวิจัยพบว่า มีโรงเรียนส่วนน้อยที่มีการหารายได้พิเศษ โดยมีการจัดงานเพื่อหารายได้พิเศษ ทั้งนี้เป็นวิธีการส่วนใหญ่ที่พบในการหารายได้พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่วไป ผู้วิจัยเห็นว่าควรหารายได้พิเศษนี้ส่วนหนึ่งนอกจากได้เงินจากการจัดงานดังกล่าวแล้ว ยังเป็นการสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่งผลให้ได้รับเงินบริจาคจากผู้ปกครองนักเรียนอีกทางหนึ่งด้วย โดยมีการตั้งงบประมาณเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นซึ่งสอดคล้องกับปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ว่า มีงบประมาณไม่เพียงพอ ดังนั้นการตั้งงบประมาณแต่ละครั้งต้องมีการพิจารณาการใช้อย่างรอบคอบและใช้ในส่วนที่มีความจำเป็นเท่านั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่ามีการใช้เกณฑ์พิจารณาในการจัดสรรงบประมาณโดยพิจารณาจากงบประมาณและความจำเป็น

ในการจัดกำหนดผู้จัดทำบัญชีพบว่า มอบหมายให้เจ้าหน้าที่การเงิน ผู้วิจัยเห็นว่า การมอบหมายให้เจ้าหน้าที่การเงินนั้นน่าจะมีผลดี ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่การเงินมีความรู้ในการทำบัญชีอยู่บ้างแล้ว จึงไม่สมควรให้มีผู้อื่นทำหน้าที่นี้ ซึ่งจะเป็นการทำงานซ้ำซ้อนกัน และส่วนหนึ่งคือ การที่บุคลากรมีจำนวนน้อย สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบปัญหาการที่บุคลากรมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาทำงานอื่นได้ นอกจากนี้ยังมีการวางตัวบุคลากรในการทำบัญชีการรับ-จ่ายเงิน โดยคนรับ-จ่ายเงินและทำบัญชีไม่ใช่คนคนเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า มีผลดีสอดคล้องกับ ชารี มณีศรี (2527) และชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่กล่าวถึงเรื่องนี้ว่าจะเป็นการป้องกันการทุจริตในเรื่องการเงิน ถ้าเป็นคนคนเดียวกันทำทั้งหมดโอกาสที่ทุจริตจะทำได้ง่าย ผลการวิจัยยังพบว่า มีวิธีการควบคุมการเงินของโรงเรียนโดยมีการตั้งคณะกรรมการภายในตรวจสอบภายในซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากมีผู้ควบคุมหลายบุคคลทำการทุจริตเป็นไปได้ลำบาก ทั้งยังเป็นการควบคุมการเงินที่ดีวิธีหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศรี อุดมกุลศรี (2532) ที่กล่าวว่า การตั้งคณะกรรมการควบคุมการเงินเป็นการควบคุมที่ดีโอกาสที่จะทุจริตมีน้อย ดังนั้นการใช้เงินของโรงเรียนจึงเป็นไปอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่องาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ในเรื่องข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้นั้น ผู้วิจัยพบว่ามีหลายเรื่องที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงานการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยเรื่องการวางแผนที่พบว่าผู้รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นผู้จัดทำแผนนั้น

ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าการจัดทำแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ควรเป็นในรูปแบบคณะกรรมการและผู้ร่วมการจัดทำแผนควรมีตัวแทนจากผู้รับผิดชอบงานด้านต่างๆของโรงเรียนเพื่อที่การวางแผนจะได้ครอบคลุมและเกิดประโยชน์กับทุกฝ่ายในโรงเรียนอย่างทั่วถึง

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัญหาการบริหารงานบุคคล คือการขาดบุคลากร

ปัญหาดังกล่าวนี้อาจเกิดขึ้นในเกือบทุกโรงเรียน ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าในการบริหารการขาดบุคลากร นอกจากการแบ่งงานกันทำแล้ว การสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้บุคลากร ทั้งในด้านการพิจารณาความดีความชอบ และผู้บริหารควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการให้เกิดการพัฒนาบุคลากรที่มีอย่างจำกัดให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าผู้มีอำนาจการตัดสินใจในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์คือผู้บริหาร

ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นั้นการตัดสินใจควรเป็นในลักษณะคณะกรรมการตัดสินใจร่วมกัน เนื่องจากการตัดสินใจในเรื่องนี้เป็นมติที่ใช้งบประมาณสูง การพิจารณาการใช้งบประมาณที่มีจำกัดจึงเป็นความร่วมมือกันทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตได้อีกด้วย

4. จากผลการวิจัยที่พบว่ามีกระบวนการประสานงานแบบเป็นทางการ เช่น การทำหนังสือราชการ

ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าควรมีการดำเนินการประสานงานผสมผสานทั้งแบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ เนื่องจากการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ ทำให้เราได้ทราบข้อมูลบางส่วน และดูแนวโน้มท่าทีการของการให้ความร่วมมือ เพื่อที่จะได้ไม่ต้องเสียเวลาในการตอบรับหรือปฏิเสธ

5. จากผลการวิจัยที่พบว่ามีขาดงบประมาณ

ผู้วิจัยขอเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีการนำระบบงบประมาณแบบ PBB มาใช้ ซึ่งปัจจุบันได้มีการดำเนินการในโรงเรียนโครงการนำร่องในเรื่องนี้แล้ว ซึ่งโดยหลักการแล้วเป็นระบบงบประมาณที่เน้นผลงานและมีลักษณะการให้เงินเป็นก้อน โดยสามารถใช้งบอย่างมีประสิทธิภาพ

สูงสุด งบประมาณที่จัดสรรมาให้ถ้าใช้ไม่หมด เงินส่วนที่เหลือก็ไม่ต้องส่งคืนคลัง ซึ่งจะส่งผลให้มีการใช้เงินให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั่นเอง ทั้งยังลดปัญหาการขาดงบประมาณในส่วนหนึ่งด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่ามีการวางแผนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้มีการศึกษาการวางแผนอย่างละเอียดทั้งในเรื่องสภาพและปัญหาของการวางแผนในส่วนของการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการนำมาใช้ปฏิบัติให้ได้ผลเต็มที่ต่อไป

2. จากผลการวิจัยที่พบว่าโรงเรียนมีปัญหาบุคลากร คือบุคลากรขาดความรู้เฉพาะด้านทั้งทางด้าน การวางแผน ด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และด้านการจัดทำบัญชี ผู้วิจัยเสนอให้มีการศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรร่วมกันโดยเฉพาะรูปแบบของการช่วยเหลือกันในกลุ่มโรงเรียน

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าไม่มีการหารายได้พิเศษเพื่อนำมาใช้ในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ นั้น ผู้วิจัยเสนอให้มีการศึกษาแนวทางการหารายได้พิเศษและผลกระทบเพื่อให้โรงเรียนสามารถมีรายได้มาใช้ในการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นและถูกต้องตามระเบียบ